Kriminologiska institutionen

Stockholms universitet

# Kursplan

för kurs på grundnivå

**Kriminologi II** **30.0 Högskolepoäng**

**Criminology II** **30.0 ECTS credits**

| | |
|---|---|
| **Kurskod:** | AKG200 |
| **Gäller från:** | VT 2011 |
| **Fastställd:** | 2007-06-13 |
| **Ändrad:** | 2010-12-15 |
| **Institution** | Kriminologiska institutionen |
| **Huvudområde:** | Kriminologi |
| **Fördjupning:** | G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav |

## Beslut

Denna kursplan är fastställd av Kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet.

## Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Kriminologi I eller grundkurs i allmän kriminologi, 20 poäng.

## Kursens uppläggning

| Provkod | Benämning | Högskolepoäng |
|---|---|---|
| 2100 | Brottslighet ur individuellt och strukturellt perspektiv | 7.5 |
| 2200 | Metod II | 7.5 |
| 2300 | Genusperspektiv på normalitets- och avvikelsekonstruktioner | 7.5 |
| 2400 | Viktimologi | 7.5 |

## Kursens innehåll

Kursen består av fyra moment: Brottslighet ur individuellt och strukturellt perspektiv, Genusperspektiv på normalitets- och avvikelsekonstruktioner, Metod II och Viktimologi.

Kriminologi II avser att fördjupa och bredda kunskaperna. Detta görs genom att det individuella och det strukturella ställs mot varandra. De olika bilder som blir resultatet av att brottsligheten förklaras utifrån individen eller utifrån hennes omvärld och omständigheter diskuteras och förhålls till varandra. Teman som normalitet och avvikelser aktualiseras utifrån ett genusperspektiv. Hur spelar konstruktioner av kvinnors och mäns normalitet roll för undersökningar om och beskrivningar av brott, brottsoffer och straff? Vilken betydelse har våld för genus och genus för våld? Vilken betydelse har gärningsperson och offer för varandra och för samhällets kategorisering av dessa två personer? Ett brottsoffer skapas i flera steg och av flera olika aktörer, bland annat av sig själv i en individuell och strukturell identifierings- och definitionsprocess. Hur den vägen från händelse till brott ser ut undersöks, liksom hur de inblandades makt- eller marginaliseringsposition påverkar utfallet. I den fördjupande metoddelen lär sig studenterna att arbeta teoretiskt och praktiskt med ett datamaterial som fokuserar på problemformulering, forskningsdesign och datainsamlingsmetoder utifrån det ämne studenterna själva väljer.

## Förväntade studieresultat

Studenten skall efter att ha läst Kriminologi II kunna beskriva modeller för prediktion på individnivå och centrala indikationer på brottsligheten samt kunna applicera modeller för prediktion på data om brottslighet. Att kunna analysera olika förklaringar på individuell och strukturell nivå är också ett mål, liksom att kritiskt

kunna reflektera över individuella faktorers betydelse för förklaringen av brottslighetens struktur och utveckling. Studenten ska också kunna beskriva, förklara, korrekt använda och problematisera centrala genusteoretiska och viktimologiska begrepp. Vidare göra kopplingar och kunna problematisera hur kön/genus, etnicitet, ålder, sexuell identitet är kopplat till brottslighetens omfattning, struktur samt utsatthet och rädsla för brott. Studenten ska dessutom kunna förhålla den nya kunskapen om genus och viktimologi till den tidigare inlärda mer traditionella gärningsmannainriktade kriminologin och analysera effekten av de nyare perspektiven.

Vidare ingår att i en rapport formulera relevanta frågeställningar, beskriva centrala begrepp, relatera teoretiska utgångspunkter till frågeställning och resultat samt att tillämpa relevanta statistiska begrepp och analysmetoder samt att problematisera studiens resultat, dess teoretiska utgångspunkter och metodologiska sällningstaganden. Avslutningsvis ska studenten kunna analysera sina resultat, presentera dem och kritiskt reflektera över andras vetenskapliga arbete i en opposition.

### Undervisning
Undervisningen består av föreläsningar, gruppövningar, case-seminarier, gruppexaminationer, seminarium och dataövningar.

### Kunskapskontroll och examination
a) Kursens examineras på följande vis: Salstentamen, gruppuppsats, gruppexamination, individuellt paperskrivande, gruppexaminationsrapport.

b) Betygssättning sker enligt sjugradig målrelaterad betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c) Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d) För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga moment.

e) Studerande som fått betyg Fx och F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för att få högre betyg. Studerande som fått betyget Fx och F på prov två gånger av en examinator har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyget på provet. Framställan härom ska göras till studierektor.

### Övergångsbestämmelser
I det fallet att kursen inte längre ges, eller att kursinnehållet har ändrats på väsentliga punkter gäller följande: Under en treterminsperiod har studenten rätt att en gång per termin examineras enligt denna kursplan.

### Övrigt
Kursen har tidigare givits under kurskod AK2110.

### Kurslitteratur
 **Brottslighet ur individuellt och strukturellt perspektiv**

* återfinns på tidigare kursmoment

von Hofer, H.: Brott och straff i Sverige. Historisk kriminalstatistik 1750-2005. Diagram, tabeller och kommentarer. Tredje reviderade upplagan. Stockholm, 2008.

Laub, J. och Sampson, R.: Shared Beginnings, Divergent Lives: Delinquent Boys to Age 70. Cambridge: Harvard University Press, 2003 (paperback 2006). (293 s. varav mindre del kursiv)

Nilsson, A.: Begränsade möjligheter eller bristande kontroll?, kapitel 6 i Estrada, F. och Flyghed, J. (red.) Den svenska ungdomsbrottsligheten. Lund: Studentlitteratur, 2007. (18 s.)*

Ring, J.:Riskfaktorer och brott, kapitel 5 i Estrada, F. och Flyghed, J. (red.) Den svenska ungdomsbrottsligheten. Lund: Studentlitteratur, 2007. (35 s.)*

Tham, H.: Tidiga ingripanden som kriminalpolitisk strategi, kapitel 13 i Estrada, F. och Flyghed, J. (red.) Den svenska ungdomsbrottsligheten. Lund: Studentlitteratur, 2007. (26 s.)*

**Artikelsamling**

BRÅ-rapport 2001:18, Brottsligheten i olika länder: Stockholm: Brottsförebyggande rådet, 2001. ( 50 s.)

Eisner, M.: Explaining Secular Trends in Homicide Rates, 2000. (26 s.)

von Hofer, H.: Brott och straff i Skandinavien. En överblick, Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab, Årg. 90, 2003. (15 s.)

Kaspersson, M.: Diskussion och slutsatser, kapitel 7 ur avhandlingen Dödligt våld i Stockholm på 1500-, 1700- och 1900-talen. Stockholm: Stockholms universitet, Kriminologiska institutionen, 2000. (26 s.)

Stattin, H.: Blir barn med yttre beteendeproblem kriminella som vuxna?, Apropå, nr 5-6, 1993. (10 s.)

Stattin, H.: Finns olika utvecklingsmönster för ungdomsbrottsligheten?, Apropå, nr 2-3, 1994. (6 s.)

Tham, H. och von Hofer, H.: "Individual Prediction and Crime Trends", European Journal of Criminology, 2009, (6):313-335, (20 s.)

Wikström, P.-O. H. och Sampson, R.J.: "Social Mechanisms of Community Influences on Crime and Pathways in Criminality", i Benjamin B. Lahey, Terrie E. Moffitt och Avshalom Caspi, Causes of Conduct Disorder and Juvenile Delinquency, New York: The Guilford Press, 2003. (31 s.)

World report on violence and health. Summary. Geneva: World Health Organization, 2002. (44 s.)

Dessutom kan max. 50 sidor övrigt material tillkomma.

**Genusperspektiv på normalitets- och avvikelsekonstruktioner**

Lander, I., Pettersson, T. och Tiby, E: Femininiteter, maskuliniteter och kriminalitet. Genusperspektiv inom svensk kriminologi. Lund: Studentlitteratur, 2003.

Mendel-Enk, S.: Med uppenbar känsla för stil. Ett reportage om manlighet. Stockholm: Bokförlaget Atlas, 2004.

Messerschmidt, J. W.: Flesh and Blood. Adolescent Gender Diversity and Violence, Boston: Rowman and Littlefield Publisher, 2004.

**Artikelsamling**
Bredström, A: "Maskulinitet och kamp om nationella arenor  reflektioner kring bilden av 'invandrarkillar' I svensk media" I (red.) de los Reyes, Molina & Mulinari Maktens (o)lika förklädnader. Kön, klass & etnicitet i det postkoloniala Sverige Stockholm: Atlas, 2001.

Burgess-Proctor, A. (2006): Intersections of Race, Class, Gender, and Crime: Future Directions for Feminist Criminology. Feminist Criminology Vol. 1, No. 1, p. 27-47.

Crenshaw, K. (1991): Mapping the margins: Intersectionality, identity politics, and violence against women of color. Stanford Law Review, 43(6) p. 1241-1299

Edwards, M: "Våld utan gränser: om krig och hotad manlighet" I (red) Y. Svanström och Östberg, K.: Än män då? Kön och feminism i Sverige under 150 år. Stockholm: Atlas, 2004.

Ericson, K och Jon, N: "Gendered Social Control: 'a Virtuous Girl' and 'a Proper Boy', i Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention, Vol 7, pp 126-141, 2006.

Gothlin, E: Kön eller Genus? Göteborg: Nationella sekretariatet för genusforskning, 1999.

Höglund , A. (2003): Feminismens paradox: kampen för gruppen kvinnors rättigheter och för varje kvinnas

rätt att vara individ. Mänskliga rättigheter: från forskningens frontlinjer. (Red: Amnéus D., Gunner G.) Iustus: Uppsala.

Kimmel, M and M. Mahler (2003): "Adolescent Masculinity, Homophobia, and Violence: Random School Shootings, 1982-2001. I American Behavioral Scientist 46 (10): 1439-58.

Laanemets, L & Kristiansen, A: Kön och behandling inom tvångsvård. En studie av hur vården organiseras med avseende på genus, Forskingsrapport 1 2008, Statens institutionsstyrelse, 2008.

Lander, I: Att framföra sig som kvinna Kapitel 5 i avhandlingen Den flygande Maran., Stockholm: Stockholms universitet, Kriminologiska institutionen, 2003.

Lander, I: "Varför finns det inga fjollor på polisutbildningen"? Mångfaldssträvanden inom svensk poliskår - kvalitet eller kvantitet?. Proceedings from the conference on police research in Växjö august 2007. Växjö University Studies in Policing, nr 005-2008, s 267-278.

Lerwall, L. (2005): "Diskriminering" i Gunner, Göran och Namli, Elena: Allas värde och lika rätt. Studentlitteratur 2005.

Naffine, N: Introduction: Feminism and Modern Criminology, i Naffine, N (red.) Gender, Crime and Feminism, Aldershot: Dartmouth Publishing Company, 1995.

de los Reyes, P. och Mulinari, D. (2005): kap 2 "Röster om makt och ojämlikhet" och kap 8 "Intersektionella strategier". I: Intersektionalitet. Kritiska reflektioner över (o)jämlikhetens landskap. Malmö: Liber.

Därutöver tillkommer max. 100 s litteratur.

**Metod II**

* säljes av kursansvarig/a
** valda delar behandlas

Bergqvist, M., Estrada, F. och Nilsson, A.: Att skriva en examinationsrapport. Kompendium med anvisningar för hur man skriver en examinationsrapport, övningsuppgifter, SPSS-guide samt beskrivningar av datamaterial, Stockholm: Stockholms universitet, Kriminologiska institutionen, 2001. (ca 100 s.) *

Djurfeldt, G, Larsson, R, Stjärnhagen och Raduta, S: Statistisk verktygslåda: Samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder. Lund: Studentlitteratur, 2003. (ca 500 s.) **

**Artikelsamling***

Holme, I. M. och Solvang, B. K.: Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder. Lund: Studentlitteratur, 1991.

Frankfort-Nachmias, C. and Nachmias, D. Research methods in the social sciences. London: Arnold, 1996

Hagen, F. E.: Research methods in Criminal justice and Criminology. New York: Allyn and Bacon, 2006.

Lisper, H.-O. coh Lisper, S.: Statistik för samhällsvetare. Malmö: Liber, 2005.

Björkman, M.: Fyra metodologiska teman. Stockholm, 2000.

Edling, C. och Hedström, P.: Kvantitativa metoder. Grundläggande analysmetoder för samhälls- och beteendevetare. Lund: Studentlitteratur, 2003.

Walsh, A.: Statistics for the Social Sciences. New York: Harper and Row, 1990.

Härtill kan max 100 sidor material tillkomma.

**Viktimologi**

Brottsförebyggande rådet: Brottsoffer. Perspektiv på det brottsförebyggande arbetet. Idéskrift nr 15, 2007. www.bra.se

Brottsförebyggande rådet: Nationella trygghetsundersökningen 2009. Om utsatthet, trygghet och förtroende, 2010. www.bra.se

Brottsoffermyndigheten: Offer för hatbrott  vad har gjorts och vad kan förbättras? Umeå, 2007. www.brottsoffermyndigheten.se

Brottsoffermyndigheten: Rättegångsskolan. Umeå, 2004. www.brottsoffermyndigheten.se

Burcar, Veronica (2005): Gestaltningar av offererfarenheter. Samtal med unga män som utsatts för brott. Lund Dissertations in Sociology 68. www.lu.se

Estrada, F, Nilsson, A, Jerre, K och Wikman, S (2010) Violence at Work  the Emergence of a Social Problem. (Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention, vol 11, pp 46-65, 2010). Finns på Mondo.

Heber, A.: Brottslingen som brottsoffer. Stockholm: Kriminologiska institutionen, 2008. Finns på Mondo.

Heber, A.: The worst thing that could happen: On altruistic fear of crime. International Review of Victimology, 2009, Vol. 16, pp. 257275. Finns på Mondo.

Tiby, Eva (2006): Ungas utsatthet och rädslor  med egna ord. I: Roxell och Tiby (2006): Frågor, fält och filter, s 85-118. Studentlitteratur, Lund. (Kurslitteratur från Krim I).

**Brott i välfärden. Festskrift till Henrik Tham 2007:** (www.criminology.su.se)

Ericsson, K.: En ny offerdiskurs.

Estrada, F, och Nilsson, A.: Den ojämnlika utsattheten. Ett bidrag till forskningen om brottslighet och levnadsnivå.

Höigård, C.: Realistiske inspiratsjoner. Noen grönlandske erfaringer.

Kyvsgaard, B. och Snare, A.: Vold mod kvinder. En- eller flerdimensionel?

Leander, K.: The Decade for Rape.

Nilsson, A. och Flyghed, J.: Samhällsutveckling och marginalisering. Exemplen vräkta och fångar.

Rytterbro, L.-L.: Modern kriminalpolitik. Två åtgärdsmodeller mot brott tolkade ur ett modeperspektiv.

Tiby, E.: En bra fråga. Definitioner och validitet vid studiet av hatbrott.

Victor, D.: Narkotikabrottslighetens gärningsmän och offer.

Åkerström, M.: Coola offer. Unga mäns balansering av brottsofferidentiteten.

Härtill kan max 150 sidor tillkomma.